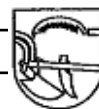

DIVADELNÝ RAKÁRIK

SOS
Stredoslovenské
osvetové stredisko

SPRAVODAJ TAJOVSKÉHO DIVADELNÝCH DNÍ 15.3. – 18.3. 2007

Úvodník

Milí čitatelia,

prinášame Vám špeciálnu prílohu našich novín. Počas Tajovského divadelných dní sme vydali tri čísla Divadelného Rakárika. Nie všetci ste mali možnosť prečítať si ich. Preto Vám ponúkame súhrn diania v skrátenej, ale obsahovo zachovanej forme.

Pre nás RRR to bola prvá skúsenosť vyrobiť číslo v časovej tiesni – v priebehu noci. Nevedeli sme, do čoho ideme, tak sme súhlasili s návrhom vydávať takéto noviny.

Mnohí si povedia, veď to nie je žiadna veda, ale pre nás, amatérov, to veda bola. Hra so slovíčkami, článkami a fotografiami mohla začať až po odohraní posledného divadelného predstavenia v tom, ktorom dni. To znamená – museli sme dané predstavenie vidieť, aby sme mohli napísať obsah, opýtať sa divákov na ich dojmy, vypočúť si hodnotenie poroty, osloviť režisérov, rozprávať sa s hercami. Nestačilo zozbierať tieto informácie, ale bolo potrebné vytvoriť z nich niečo čitateľné, pre čitateľa zaujímavé. Dôležité bolo nájsť si systém, ktorý nám prácu zjednodušil a rozdelil si úlohy. A tak sme písali, vymýšľali, dopĺňali jeden druhého. Ešteže nás humor neobchádzal, keď v skorých ranných hodinách s nami nechcela spolupracovať technika.

S odstupom času by sme niektoré veci robili inak. Jednoznačne však môžeme povedať, že táto práca a skúsenosť bola pre nás prínosom a sme s ňou spokojní. Dúfame, že budete aj Vy. Prijemné čítanie.

RRR

Päť sviečok NA TORTE a Medzibrod

Počas piateho ročníka regionálnej súťažnej prehliadky neprofesionálneho divadla v obci Medzibrod, ktorú organizovalo Stredoslovenské osvetové stredisko ste mali po prvýkrát možnosť dozvedieť sa o festivalovom dianí čo najviac. Vďaka redakcii medzibrodského Rakárika sme vás každý deň informovali o tom, čo sa dialo za, pre divákov zavretými dverami. O čom rozprávala porota, čo si myslia bežní diváci o predstaveniach, s akými pocitmi prichádzali a odchádzali herci, režiséri, čo kuli mladí divadelníci na workshopoch.

Prehliadka začala už vo štvrtok, kedy si delegácie zo súborov spomenuli a uctili pamiatku Jozefa Gregora Tajovského a vlni zosnulého tajovského divadelníka Jozefa Šeba na cintoríne v Tajove. V Divadle u Greškov, ako sa dnes volá vynovený, bývalý kultúrny dom v Tajove, si hneď zahrali a odštartovali súťaž ochotníci z Braväcova. Nuž a keďže

tohoročná divadelná sezóna priniesla bohatú divadelnú nádielku, naozaj bolo na čo pozerieť. Mali sme možnosť uvidieť päť klasických a päť súčasných hier.

A propos. Spomínal som porotu. Tohto roku bola trochu neobyčajná. Stretli sa v nej dve generácie divadelníkov. Predsedom bol známy dramaturg divadiel v Trnave a Zvolene, pán Mikuláš FEHÉR. Myslím si, že jeho už na Tajovského divadelných dňoch ani netreba predstavovať. Veď tu bol už po štvrtýkrát. Vo svojom tandeme mal ale dvoch porotcovských „novicov“. Slečnu Sonicu SMOLKOVÚ, ktorá ešte nedávno, ako herečka divadla „Šesť Pé“ z Partizánskeho, s napätím očakávala čo na jej výkony povedia páni porotcovia. Dnes je na prahu

Odborná porota

svojej novej divadelnej púte, pretože v tomto roku ukončí svoje štúdium na Vysokej škole múzických umení v Bratislave. Držíme jej palce. Trojicu uzatváral mladý absolvent Akadémie umení v Banskej Bystrici Boris KOVÁČ, syn známeho Ďura Kováča, na ktorého vtipy, dobré rady i skúsenosti a kamarátskeho ducha si už, bohužiaľ môžeme iba spomínať.

A keď už spomíname, tak cítim povinnosť spomenúť aj herečku oboch medzibrodských divadiel Zuzku Hutkovú a dlhoročnú brezniansku herečku tetu Kláru Roštárovú, ktoré nás vlni navždy opustili. Česť ich pamiatke.

Maroš Krajčovič
Metodik SOS pre divadlo

Výsledky Tajovského divadelných dní 2007

1. miesto: DSJCH mesta Brezno – Pani richtárka
2. miesto: Malá Chova z Malachova
– Ale, ale pani plukovníková
3. miesto: Štúdio mladých Brezno – Plukovník vták

Cena za herecký výkon: Matej Struhár, Markéta Gregušová, Alžbeta Vagadayová, Olívia Legišná, Juraj Lokša

Cena za réžiu: Eva Gajdúšková

Cena laickej poroty: Malá Chova z Malachova

Cena Jozefa Šeba: Ráztočan

Čo povedali členovia poroty, herci, diváci...

Štvrtok 15. 3. 2007 – TAJOV

ODS Braväcovo – ANIČKA KOVÁČOVIE

Tajovského divadelné dni odštartovali herci z Braväcova hrou Karla Baláka Anička Kováčovie. Aj keď hrali v peknej novozrekonštruovanej divadelnej sále, bohužiaľ atmosféra na predstavení nezodpovedala dôležitosti takéhoto podujatia. Pri hodnotení bol súbor oproti iným znevýhodnený, pretože porota bola oddychnutá, nadmieru pozorná a plná očakávaní.

Predseda poroty pán Mikuláš Fehér vyjadril ako zásadnú nevýhodu výber textu, ktorý bol na nižšej úrovni, čím došlo ku skresleniu a zjednodušeniu vzťahov. Nedáva dostatok inšpirá-

Ako negatíva porota vytkla scénografiu, mala by viac priblížiť tému hry dnešku, hoci bola hra určená skôr staršiemu divákovi. Aj keď bola inscenácia živá, chýbala dramatickosť a presvedčivosť postáv. Predstaveniu chýbala gradácia – najmä pri hádkach. V závere hry použili niektoré slová zo súčasnosti, ktoré tam vôbec nepatrili. Maroš Krajčovič im doporučil z hry vypustiť niektoré zbytočné pasáže a hru prispôbiť súčasnej modernej dedine.

Diváčka p. učiteľka Košíková – Mne sa to veľmi páčilo. Všetci, ktorí tam vystupovali boli výborní. Spravili nám všetkým veľmi dobrú náladu. Aj deti sledovali dej, nemali sme s nimi nijaký problém, určite budú mať zážitok aj oni. Budeme sa o hre rozprávať aj v škole a pripomenieme si túto hru.

Diváčka Vaneska Sokolová (žiačka ZŠ Brusno) – Mne sa najviac páčilo ako sa tie tety hádali. Bolo to super.

cií hercom pre tvorbu plnokrvnej javiskovej postavy. Aj napriek týmto nedostatkom ohodnotil súbor ako cieľavedomý a talentovaný. Obsadenie postáv bolo dobré a vyzdvihol jednotlivé typy. Herci cítili, že prostý dej je potrebné oživiť pesničkami, ktoré spievali na ochotnícke pomery veľmi kvalitne a ich tóny sa niesli až do posledných radov hľadiska, ale negatívny základ už napraviť nemohli.

Podľa laického poradcu poroty Jerguša Mittera, bolo spomínané divadelné predstavenie určené pre nenáročného diváka, ktorý si príde do divadla oddychnúť a hra ho nenúti rozmýšľať o hlbších súvislostiach.

Piatok 16. 3. 2007 – MEDZIBROD

Petríkovci Dolná Lehota – PANI RICHTÁRKA

V úvodnom predstavení na medzibrodskom javisku sa predstavili mladí divadelníci z Dolnej Lehoty s príbehom, kde úprimnosť a láska víťazia nad nepravdou a závisťou.

Porota pochválila výber hry, jej aktuálnosť aj v súčasnosti. Súbor označila za veľmi perspektívny, pochválila hlavne ženskú časť súboru, ktorú aj diváci (žiaci ZŠ Brusno) viac vnímali. Je v nej niekoľko veľmi veľkých talentov, ale chýba im cvik a odporučila im absolvovať workshopy a metodické semináre.

medziBRODway – ČUDNÝ DÁŽĎ

Hra sa odlišuje od dvoch predchádzajúcich divadelných predstavení tým, že nebola jednoznačná a súbor si zvolil nároč-

nejšiu cestu. Hra nútila diváka klásť si otázky. Dážď, ktorý bol ústredným motívom hry, mal predstavovať symbol očisty a odkrývania svedomia i ľudských myšlienok. Porota podotkla, že tento motív sa v hre strácal. Naznačené charaktery postáv boli nedotiahnuté a neurčité. Podľa Borisa Kováča postave básnika chýbala mystickosť, ale vyzdvihol postavu vyšetrovateľky, ktorá bola vecná a realisticky zahraná. Porota odporučila popracovať na vzájomných vzťahoch postáv.

Tváre, ZUŠ J. Cikkera – BÚRKA

Nevšedné moderné prevedenie klasickej hry zaujalo už výnimočným úvodom, aj keď s malými technickými problémami.

Tieto ťažkosti nezaskočili súbor s najmladšími hercami a aj porota pochválila ich vynikajúce herecké výkony. Vyjadrili obdiv nad výberom náročnej hry od Shakespeara. Problémom bola však dramaturgia, keďže hra bola skresaná, čím divákovi unikli niektoré dosť podstatné súvislosti. Hercom vytkli, že nechápali motívy konania ich postáv, aj keď boli výborne zahrané.

Ráztočan – SUROVÔ DREVO

Dedinský život jednoduchých ľudí nám humorným a veselým spôsobom predstavili divadelníci z Ráztoky. Publikum reagovalo nadšené. Častým potleskom a spontánnym smiechom dalo jasne najavo svoju spokojnosť. Hra trvala takmer dve hodiny, mala rýchly spád a gradáciu deja, čím hľadisko vyburcovala k spoločnému spevu s hercami.

Nad výkonmi hercov tejto divadelnej hry porota nešetrlila chválou. Ocenili dobrý výber hry a obsadenie postáv, predovšetkým mladého, nádejného a pekného herca – Juraja Lokšu (cena za herecký výkon). Vyzdvihli autenticitu hry a zhodnotili, že aj v súčasnej dobe dokáže dobre zvládnuté klasické divadlo zaujať a zabaviť mladšie aj staršie publikum. Pochválili mužskú časť osadenstva, ktorá mierne prevyšovala ženskú časť. Odporučila popracovať na pohybe po javisku a na prvom dejstve, ktoré označili za „trošku suché“. Tento divadelný súbor postavil latku v hodnotení veľmi vysoko a prevyšoval ostatné.

p. Zuzana Vaníková – režisérka DS Ráztočan:

Hralo sa nám veľmi dobre, bolo tu skvelé obecenstvo – ako je v Medzibrode vždy. Dnes sme odohrali 13. reprízu. Čo sa týka hodnotenia poroty, mali sme skutočne výborné hodnotenie. Čakali sme, že niektoré drobnosti nám vytknú a boli sme teda milo prekvapení, že sa tak nestalo. My sa naozaj vždy veľmi tešíme, keď ideme hrať, podľa nás je základom úspechu nadšenie. Aj keď časove zosúladiť 25 účinkujúcich s rôznymi záujmami a zamestnaním, je veľmi náročné a ťažké. Považujeme sa za nováčikov na TDD, lebo vlani od nás vystupoval len detský súbor. Bude pre nás veľmi ťažké nájsť ďalšiu hru, lebo touto sme si položili latku veľmi vysoko.

Sobota 17. 3. 2007 – MEDZIBROD

DOS Tajov – ÚTEK Z NUDY

Sobotňajší maratón divadelnej zábavy odštartoval ochotnícky súbor Tajov s recesistickou komédiou Ľuda Ferenca Útek z nudy.

POSTREH MLADEJ, NADANEJ A PEKNEJ HEREČKY

S vyjadreniami a hodnotením poroty som bola spokojná, mali realistické pripomienky, ktoré boli opodstatnené, usmernili nás aby sme prepracovali naše nedostatky, o ktorých sme častokrát ani netušili a tiež, aby sme vylepšili insce-

náciu a posunuli sa ďalej. Pre mňa ako herečku je dôležité vypočuť si odborný názor a porovnať sa s konkurenciou na takejto skvelej prehliadke regionálnych divadiel. Na prehliadke vyčnievajú dva divadelné žánre, ktoré však nemôžeme

vzájomne porovnávať. Bežný divák, ktorý si za jeden deň pozrie viacero divadelných predstavení, môže mať večer z toho chaos. Pre mňa je však dôležité, že je ochotný akceptovať a pozrieť si oba žánre a dobre sa zabaviť.

Netradičnou formou sa pokúsili nabúrať miestne i spoločenské konvencie.

Porota zdôraznila, že nešlo o typické divadlo, ako ho poznáme od antiky až po súčasnosť. Vizuálne sa to odlišovalo od toho, čo bolo na TDD doteraz. Hoci sa hra na prvý pohľad zdá jasná a ľahká, to neznamená, že je až také ľahké ju aj zahrať. Porota vyzdvihla výber témy, ktorá má čo povedať k dnešnému hektickému spôsobu života. Za touto hrou bolo vidieť kopec roboty, snahy a obetavosti súboru. Napriek tomu, podľa mienky poroty sa ich úsilie nepodarilo dotiahnuť do konca.

Porota súboru vytkla nedostatočnú osobnostnú hereckú vyzrelosť pre tento typ inscenácie. Herci strácali tempo, rytmus a niekedy im unikala pointa. To bol hlavný problém, pretože táto hra je založená na slove, nie sú v nej nejaké výrazné akcie. Rozvláčne vystúpenie malo za následok stratu pozornosti diváka, až NUDU, o únik z ktorej sa pôvodne snažilo celé osadenstvo súboru.

Neznáma diváčka

Ako sa ti páčilo toto predstavenie?

Ťažko sa mi o tom rozpráva. Ak mám povedať pravdu, veľmi sa mi to nepáčilo. Myslím si, že to bolo dosť monotónne. Po 10 min. som vypla a prestala som vnímať akékoľvek náznaky vtipu. No skrátka, myslím si, že toto predstavenie nebolo pre diváka natoľko ťahavé, aby sa dokázal sústrediť. Hoci tam mohli byť nejaké pekné slovné hračky a iné záležitosti, ktoré by možno stálo za to vytiahnuť.

Malá Chova – ALE, ALE PANI PLUKOVNÍKOVÁ

V poradí siedme predstavenie regionálnej prehliadky bola temperamentná meštiacka komédia v podaní siedmich mladých hercov z Malachova. V dokonalom podaní nám zahrali pretváрку, chamtivosť, vypočítavosť a humorne podanú neveru.

Porotkyňa Soňa Smolková pochválila výkon hercov, osobitne postavu nápadníka Kvida. Súboru sa podarilo vystihnúť komickú stránku situácie. Ocenila pohyb účinkujúcich na scéne. Výborne cítili rytmus a tempo. Ako negatívum označila komický infantilizmus a nazlostenosť postáv, predznamenanávanie gagov, ako aj to, že postavy sa viac neposunuli vpred a herci by ich mali viac oživiť. Boris Kováč vyzdvihol energiu, ktorá z hry išla, no odporučil malé dramaturgické zmeny. Ocenil, že tempo a rytmus neupadali. Mikuláš Fehér má radšej, keď má divadlo temperament, ako keď tento „drive“ postavám chýba. Do budúcnosti porotcovia odporučili hercom popracovať na charakteroch postáv.

Režisérka Eva Gajdúšková – S vyjadrením poroty, aj s miestnym publikom som veľmi spokojná. Režiséra vždy poteší, keď jeho hru pochvália. Držím palce aj konkurencii (aj keď konkurencia je konkurencia) určite si prídem pozrieť aj ďalšie predstavenia.

POSTREH ĎALŠEJ MLADEJ, NADANEJ A PEKNEJ HEREČKY

Doteraz som videla všetky predstavenia okrem Braváčova a som milo prekvapená, čo všetko sa dá dosiahnuť popri bežných denných starostiach, ktoré má každý z hercov, ktorí hrajú v jednotlivých súboroch. Ako jedna z nich viem, ako často to chce dávku sebazaprenia, ale výsledok je vždy zaručený. Prekvapilo ma, že v tomto roku sa tu stretlo až desať súborov. Každý z nich je pre mňa

niečím zaujímavý a špecifický. Páčilo sa mi predstavenie mladých Malachovčanov. Bolo presvedčivé, realistické, skvelé herecké výkony, prosté to malo šťavu. I keď im porota vytkla, že vsadili do predstavenia väčší temperament, celý čas si udržali pozornosť diváka. Čo sa týka poroty, myslím si, že sú v hodnotení vecní a konkrétni. Nakoľko je latka výkonnosti súborov postavená vysoko,

očakávala som z ich strany tvrdšiu kritiku. Niektorí to považujú za negatívum, no herci by si z toho mali zobrať ponaučenie, čo dúfam, že sa nášmu súboru podarí. Ďalším divadlám prajem veľa zdaru a verím, že náš súbor sa umiestni na popredných miestach. Bolo by to viac než výborné, ale najväčšie ocenenie je váš (divácky) záujem o nás, za čo vám ďakujeme.

Diváčky z Horského dychu, ktoré už majú s ochotníckym divadlom skúsenosti, vyzdvihli v predstavení výbornú znalosť textu (vôbec nepočuli šepkára) a tak isto aj pohyb hercov na javisku. Veľkú pochvalu si zaslúži ženská časť účinkujúcich. Očarené boli názvom živej vody „aquavit“ a pravdepodobne ho zaradia do svojho slovníka.

Súbor J. Chalupku mesta Brezna – PANI RICHTÁRKA

Majetkové spory a túžbu po bohatstve sme videli na tejto prehliadke už po druhýkrát, aj keď v úplne inom prevedení. Bolo vidno, že herci tohto súboru sú na vysokej profesionálnej úrovni, čo bolo ešte utvrdené hojnou diváckou účasťou.

Mikuláš Fehér sa poďakoval za divadelný zážitok, ocenil kus dramatickej roboty a priblíženie hry súčasnemu divákovi. Herecké úlohy označil za prepracované do posledného gesta, vhodne obsadené hercami a realisticky podané. Pochválil herecké výkony a výklad Marišky i Pani Richtárky. Scéna bola profesionálne navrhnutá, jednoduchá, účelná a priehľadná. Soňa Smolková bola hrou nadšená. Ocenila výbornú dramaturgiu, ktorá vystihla podstatu hry. Veľmi sa jej páčila tiež ústredná pieseň hry. Boris Kováč označil predstavenie za umelecky hodnotné. Vyzdvihol nadsážku a štylizáciu. Vytkol im len niektoré drobnosti napr. teatrálnosť. Predstavenie bolo podľa neho porovnateľné s profesionálmi.

Diváčka Monika – *Veľmi ma mrzí, že som nestihla prísť na viac predstavení ale som rada, že práve toto predstavenie som videla. Hra bola pútavá, veselá, celý dej držal diváka v napätí. Herci predviedli kvalitný výkon, boli prirodzení. Vidieť rapujúceho drotára bol pre mňa zážitok.*

Diváčka Norika – *Brezno splnilo naše očakávania. Predviedlo najlepšie divadlo, ktoré sme doteraz videli. Výborné herecké obsadenie, výborná scéna! Na naše pomery neobvykle veľké javisko bolo počas celého predstavenia úplne využit.*

ROZHOVOR S JÚLIUSOM OBERNAUEROM (HEREC A ASISTENT RÉŽIE)
S akými očakávaniami ste prišli do Medzibrodu? Naplnili sa

Vám? Aký ste mali pocit z celej hry, z divákov a celkovej atmosféry?

V Medzibrode sme sa tejto prehliadky zúčastnili aj pred dvomi rokmi, takže sme vedeli, do akého prostredia ideme. Technické podmienky sú tu iné, museli sme sa trochu prispôbiť, máte tu oveľa menšie javisko. Keďže už viem, že je tu dobrá atmosféra, na túto prehliadku sme sa veľmi tešili. Vedeli sme, že tu bude veľa divákov, ktorí majú radi divadlo a divadlu aj rozumejú. Myslím si, že naše očakávania sa splnili. Hralo sa nám veľmi dobre, diváci boli veľmi vďační a zlatí, možno aj preto, že podstatnú časť tvorili ostatné divadelné súbory.

Čakali ste od poroty, že Vám niečo vytkne alebo ste si mysleli, že Vaše vystúpenie bolo dokonalé?

Nebolo to vôbec dokonalé, ja som bol na konci aj trochu nahnevany, my už vieme prečo. Porota ma prekvapila v jednom, nikdy nie je dobré, keď porota iba chváli. Každé predstavenie má nedostatky, takisto aj naše. Osobne som čakal viac kritiky, nie som nikdy spokojný, keď každý hovorí len aké to bolo dobré. Bez kritiky sa nedajú odstrániť chyby.

Nedeľa 18. 3. 2007 – MEDZIBROD

Štúdio mladých Brezno – PLUKOVNÍK VTÁK

Nedeľňajšie popoludnie nám sprijemnilo štúdio mladých pri DSJCH a CVČ Brezno s hrou Ch. Bojčeva PLUKOVNÍK VTÁK. Existencialistická hra sa odohrávala na Balkáne, kde sa liečila skupinka zabudnutých bláznov, ktorá riešila všedné, ale aj tragikomické situácie.

Porotca Boris Kováč sa nechal vtiahnuť do sveta, v ktorom sú ľudia anjeli a nikomu sa nemôže nič stať. Podľa neho základným problémom bolo, že herci sa s inscenáciou dostatočne nepohrali.

Jedným z dôvodov je skutočnosť, že na postavy osobnostne ešte nedorástli. Soňa Smolková hodnotenie doplnila o chronické strácanie rytmu, postavy boli veľmi schématické a bolo tam málo prirodzenosti. Herci sa nepočúvali v priestore, hra obsahovala strašne veľa stmievaciek a preto tam ostávali prázdne miesta. Mikuláš Fehér vyzdvihol mladý sympatický kolektív. Brežňania urobili veľký kus práce a hra obsahovala mnoho dobrých nápadov. Divadlo je podľa neho založené na konfliktoch, ktoré tejto hre chýbali a to sťažovalo prácu hercov.

Divák Martin:

Ako sa ti páčilo predstavenie a ktorá postava ťa najviac zaujala?

Predstavenie bolo pekné a dosť zaujímavé. Z hercov ma najviac upútala postava Kiry, ale bol som aj na viacerých predstaveniach (Surovô drevo, Čudný dážď, Útek z nudy). Najviac sa mi páčilo predstavenie Surovô drevo v podaní Ráztočanov.

Aký máš pocit z celkovej atmosféry TDD a čo si myslíš o ich organizácii?

Je to tu naozaj pekné, panuje tu vynikajúca atmosféra, čo je zásluha hercov, producentov, organizátorov, divákov a všetkých milovníkov divadla.

DOS Medzibrod – ANIČKA Z PODLESA

TDD ukončili herci domáceho súboru hrou popretkávanou peknými piesňami a humorom.

Vďační diváci videli starú, dobrú klasiku a hlavne hercov, ktorí im prinášajú radosť mnoho rokov.

Mikuláš Fehér: Domáci DS sa predstavil tvorbou ako po iné roky, neprekvapil. Pán režisér sa zrejme spolieha na vhodné typové obsadenie postáv a solídne herecké výkony ako aj na istú mieru speváckych schopností. Žiaľ, predloha, ktorú si súbor zvolil neumožňuje vytvoriť taký umelecký tvar, ktorý by mohol súťažiť o vyššiu mieru ocenenia. Boris Kováč prirovnal predstavenie DOS Medzibrod k predstaveniu DS Bravčovo.

Michal Číž – režisér DOS Medzibrod

Ovplyvní tohtoročná prehliadka v budúcnosti Váš ďalší výber inscenácií pre medzibrodský súbor?

Myslím si, že neovplyvní. Pre našich hercov, ktorí momentálne pôsobia na scéne, vyhovujú hry, ktoré sú zamerané na dedinské prostredie. Hráme viac pre staršie publikum, ktoré tieto hry viac obľubuje.

Z ktorého predstavenia máte najlepší zážitok?

Jednoznačne to bola breznianska Pani richtárka. Aj keď samotná Urbánkova hra patrí medzi hry, ktoré diváka menej priťahujú, ich vynikajúce herecké výkony urobili toto predstavenie veľmi zaujímavým.

Kazimír Petrik – herec

Hrá sa Vám lepšie pred domácim publikom alebo keď hostujete?

Nepociťujem rozdiely, podstatné pre mňa je, či divák reaguje na to, čo mu chceme divadelnou hrou povedať. Som veľmi rád, že som svedkom výmeny hereckých generácií a že sa v medzibrodskom súbore uplatňujú mladí herci.

Milí priatelia a priaznivci ochotníckeho divadla.

Piate Tajovského divadelné dni sme ukončili a mne sa žiada vysloviť presvedčenie, že sa tak ako doteraz, budeme v Medzibrode stretávať každý rok. Vám, ktorí ste divadelnými predstaveniami pripravili pre divákov nezabudnuteľné chvíle, keď spolu s vami prežívali osudy a príbehy iných ľudí, zabávali sa, možno sa i zamysleli a odmenili vaše výkony potleskom, ďakujem.

Chcela by som pripomenúť, že divadelná prehliadka je aj skrytá práca ľudí, ktorých síce diváci nevidia na javisku, ale ktorí zabezpečujú zdarný priebeh takého náročného podujatia. Im patrí moje úprimné poďakovanie, takisto ako všetkým našim sponzorom.

No a predovšetkým ste tu vy milí diváci. Veď bez vás by divadlo nebolo divadlom. Teším sa spolu s vami na budúcu divadelnú prehliadku. Dúfam, že divadlo si udrží vašu priazeň a teším sa na stretnutie s vami opäť o rok.

*Zdenka Hut'ková
starostka obce Medzibrod*

One To Three Quartett

V programe gala show sa nám predstavilo One To Three Quartett v zložení študentov konzervatória z Banskej Bystrice (v zložení 2 huslí, viola a violončelo). Momentálne sa pripravujú na celoslovenskú súťaž zameranú na komornú hudbu. Medzibrodské vystúpenie bolo súčasťou

ich predsúťažného turné. Na úvod nám zahrali prvú časť kvarteta od Josepha Haydna. Pokračovali oslavnou piesňou Živio k piatym narodeninám TDD v Medzibrode. Hudobne doprevádzali účastníkov pohybového workshopu jazzovým štandardom Thinking in the rain. Na záver nám

zahrali štvrtú časť Amerického kvarteta od Antonina Dvořáka.

Violista Andrej Krajčovič nám povedal, že na TDD bol už tretíkrát, ale so svojim umením sa nám predviedol prvý raz. Pomenovanie tohoto zoskupenia môžeme preložiť ako jedna pekná dáma k 3 pánom.

-ihu-, -janci-

Narodeninová gala show

Aj keď sme oslávili piate narodeniny Tajovského divadelných dní v Medzibrode, nezabúdajme, že tento festival prezentuje ochotnícke divadlo už 15 rokov.

Tvrdá, skvele odvedená práca a herecké výkony divadelníkov si zaslúžia nielen pochvalu, ale aj povestnú šľahačku na torte. Tou našou bola Narodeninová gala show. Otvorili ju Maroš Krajčovič s pani starostkou Zdenkou Huťkovou.

A keďže žiadna oslava sa nezaobíde bez torty, tak ani na našej nemsela chýbať. Hneď po vystúpení sláčikového kvarteta One to Three Quartett z Banskej Bystrice prišla na rad tá naozajstná, sladká torta s piatimi sviečkami od Vierky Ďuriančíkovej, za ktorú jej veľmi pekne ďakujeme. Po sfúknutí sviečok na torte boli na javisko pozvaní vedúci divadelných súborov, kde si ich Orlie Oko (Boris Kováč) po dňoch tvrdej kritiky a pripomienok uzmieroval fajkou mieru. Nikto z pozvaných symbol zmieru neodmietol a tak sa na javisku bafkalo a bafkalo. Maroš Krajčovič uzavrel túto časť excelentnými dymovými krúžkami. Mladí workshopáci, ktorí stále

prekypovali dostatkom energie, ukázali svoju silu vo vlastnom poňatí tanca.

Predseda poroty Mikuláš Fehér zhodnotil priebeh ochotníckeho festivalu a po ňom sa nám znovu predstavilo sláčikové kvarteto a mladí herci. Po zábavnej časti prišla na rad tá vážnejšia, a síce, dlhoočakávané vyhlásenie výsledkov a ocenenie víťazov. Pre mnohých bolo prekvapením, pre iných zas sklamaním. Ale taká je už úloha súťaží. Nieкто je prvý, nieкто posledný. Preto dúfame, že to nikoho neodradí od ďalšej divadelnej činnosti.

Po prvýkrát bola udelená Cena Jozefa Šeba. Ocenenie venovala a odovzdala rodina p. Šeba z Tajova súboru Ráztočan. Taktiež boli vyhlásené ocenenia za najlepšie herecké výkony a najlepšiu réžiu. Cenu laickej poroty získali divadelníci z Malachova.

Ceny boli rozdané, galavečer končil, ale očakávaný Tomáš (Pohorelec) aj tak neprišiel. Asi zmeškal „ne“vládný špeciál, tak sme si aspoň zaspievali jeho pesničku Kočovní herci – hymnu divadelníkov nášho regiónu.

RRR

Narodeninová torta

Záverečný príhovor predsedu poroty Mikuláša Fehéra

Toho roku sme boli svedkami desiatich súťažných predstavení. Z toho päť inscenácií bolo z dedinského prostredia, videli sme jednu svetovú klasiku, dokonca Shakespeara a štyri hry zo súčasnosti. Tohoročná prehliadka podľa nás otvorila najviac otázku slovenskej klasiky, ako ju realizovať. Najčastejšie sa hráva v realistických kulisách s realistickým herectvom. Hlavným cieľom režisérův i súborův je argument, že takto sa tie inscenácie ľuďom páčia, pretože náš divák je konzervatívny, s novotami by sme nepochodili. Našťastie, objavila sa inscenácia slovenskej klasiky, ktorá rešpektuje všetky výdobytky takzvaného dedinského realistického divadla vnáša do neho skúsenosť človeka 21. storočia. To znamená, namiesto ťažkopádnej prekážajúcej kulisy – náznak, ktorý naplňuje predstavu reálne, ba čo viac, povyšuje kusy scény na znaky či symboly, čím rozlišuje ich pôsobenie, ale hlavne obohacuje výklad postáv nie deformovaním hereckých výkonov, ale kladením vyšších nárokov, cez ktoré viac vypovedá o vzťahoch postáv, ich napätí a vnáša do nich pocit súčas-

nosti. To znamená, že ich nevnímame ako pekné obrázky z histórie, ale ako živých ľudí, ktorých denne stretávame, sú okolo nás, ba neraz sa aj my možno aj previnilo cítime ako oni. A to je to, prečo múdri ľudia hovoria, že divadlo nastavuje zrkadlo skutočnému životu.

Každoročne zaznieva otázka, aký bol tento ročník. Lepší, horší? Niektoré veci boli dobré, a tie nevyjdú o rok. Iné sú horšie a tie sa práve zase na rok vylepšia. Ale to najlepšie zo všetkého je, že sa robí.

Veď aj kuchárke sa nie vždy rovnako vydará štrúdlä či torta. Až po skúsenostiach vykúpených nejedným omylom, sa stáva majstrom, že potom už skoro každý kus je chutný. Tvrším, že každé divadlo je dobré, nielen tie víťazné, pretože v každom sa v podstate skrýva kus obetavosti, kus práce, úsilia, talentu, ale hlavne kus dobrého srdca. Preto bude divadlo večné, nielen vo svete, ale aj v Tajove a Medzibrode.

A ešte niečo. Darmo by sa naši divadelníci z celého regiónu snažili, keby nebolo toľko šikovných, ochotných ľudí,

ktorí pomáhajú zabezpečiť nerušený chod takéhoto festivalu. Podmienky boli bezchybné, za to Vám patrí naša veľká vďaka.

Postrehy zo zákulisia

Možno si myslíte, tak ako ja doteraz, že Tajovského divadelné dni to sú len herci na javisku a diváci v hľadisku. Opak tohto, teda zákulisie je tiež veľmi zaujímavé. Veď divadlom bol zaplnený celý KD a telocvičňa ZŠ.

Hneď po skončení divadelného predstavenia sa herci odobrali do šatní a porota do knižnice, kde porovnávala a hodnotila videné predstavenie. Svoje názory, pochvalu ale aj kritiku predostreli súťažiacim v zasadačke kultúrneho domu na hodnotiacich seminároch. Tieto sú pre účinkujúcich veľmi dôležité, pretože si tu vypočujú odborný názor.

Divadelné inscenácie, ako aj súbory sa po obsahovej, formálnej, ale i hereckej úrovni značne rozlišovali. Možno by stálo za uváženie, či divadelný súbor J. Chalupku z Brezna, ktorý má za sebou profesionálny tím ľudí, by nemal súťažiť v inej kategórii. Aj keď svojím vystúpením priniesli divákovi veľmi pekný zážitok.

Po seminári boli divadelníci pozvaní do klubu Jednoty dôchodcov na malé po-

hostenie. Lenže malé pohostenie sa mení na trochu väčšie, keď máte 160 hostí (herci, workshopáci, realizačný tím). Celý projekt finančne zastrešovalo SOS BB a štedrí sponzori, ale o spokojnosť všetkých sa postarali pracovníčky OÚ a ako povedal Radko Kabáč pripravili vskutku „lahôdkové“ divadelné dni. Klub CHZM zabezpečoval pitný režim hercov a hostí.

V telocvični sa stretávali workshopáci. To sú mladí ľudia, ktorí sa zaujímajú o divadlo. Tu skúšali nové choreografie a učili sa pracovať so svojim telom pod vedením skúseného lektora.

Deväť divadelných predstavení odohraných v Medzibrode videlo 800 platiacich a približne 400 neplatiacich divákov. Tieto veľmi pekné čísla potvrdzujú váš divácky záujem.

Najväčší záujem diváci prejavili o brezniansku Pani richtárku. Dokonca, a to som ešte u nás nevidela, ľudia na predstavení stáli, pretože miest na sedenie bolo málo.

Najlepšiu atmosféru v hľadisku vybur-

covali Ráztočania s hrou Surovô drevo.

Tento festival je o ochotníckom divadle a o ľuďoch, ktorí sú ochotní pracovať bez nároku na honorár. Pretože nie je všetko len o peniazoch, ale aj o tom, čo sme schopní urobiť pre druhých. Vďaka týmto ľuďom náš kultúrny dom nezíva prázdnotou a nechátra ako kultúrne domy v okolitých obciach. Niekedy je dokonca veľký problém sklbiť potreby všetkých záujemcov o javisko a sálu. Možno stačí povedať týmto ľuďom „ďakujem“ a tým ich povzbudiť v ďalšej činnosti.

Potešilo ma, keď som si vypočula pochvalné názory a udivujúce komentáre „cezpoľných“ hostí o tom, koľko akcií sa u nás robí a čo všetko tu máme. Na rozdiel od cynických komentárov niektorých našich „vážených“ spoluobčanov, ktorých chcem takto povzbudiť k ďalším aktivitám, aby nielen slovné, ale aj skutkom skvalitnili kultúrny život ostatných Medzibrodčanov.

-ks-

Postreh mladého a pekného riaditeľa medziBRODway

Myslím si, že tento ročník TDD patril k tým najvydarenejším, ktoré sa uskutočnili v Medzibrode. Nálada, ktorá vládla po skončení predstavení sa iste zapíše do povedomia mnohých hercov a divákov, ak nám byť konkrétnejší, tak najlepšia a najsrdečnejšia bola po skončení hry Surovô drevo v podaní divadelného súboru Ráztočan. Divák si skutočne mohol vybrať podľa svojho gusta od klasiky až po moderné stvárnenie Búrky od divadla Tváre z B. Bystrice, ktorá i napriek tomu, že som milovníkom moderného divadla, vo mne zanechalo skôr rozpačité reakcie.

Chcel by som sa poďakovať ľuďom v zákulisí a celému organizačnému štábu za skutočne lahôdkové divadelné dni v našej obci. Myslím si, že záverečný galavečer, nehľadiac na výsledky, bol tou povestnou čerešničkou na torte. A vďaka patrí aj vám vážení diváci, lebo bez vás by nebolo divadlo divadlom.

Redy Radko Kabáč

Záverečník

Tak a je tu záver. Štyri dni plné divadla, desať inscenácií, viac ako stovka účinkujúcich, ešte viac divákov a mnoho potlesku. Sfúkli sme aj päť sviečok na nádehrnej narodeninovej torte. Jubilejné piate Tajovského divadelné dni máme za sebou. Minuli sa pochvalné, ale aj kritické slová. A s pevnou vierou, že o rok sa urodia v našich divadlách ešte lepšie, oveľa kvalitnejšie inscenácie.

Svetlá rámp pohasli. Víťazi si užijú svoju radosť a budú sa musieť pustiť do ďalšej práce, pretože náš región pôjde reprezentovať do vyšších súťaží. Tí, ktorí tohto roku nezískali vavríny sa určite pustia s novým elánom do ďalšej práce, aby sa o rok popasovali s priazňou nielen poroty, ale najmä divákov.

Keď už spomínam divákov, musím s radosťou skonštatovať, že v Medzibrode sú diváci skvelí. Dobrým pocitom nás všetkých – organizátorov, pracovníkov Obecného úradu, medzibrodských divadelníkov, či Chlapcov a Cholky z Medzibrodu (CHZM) – naplňa aj ten fakt, že do Medzibrodu sa začína za divadlom dochádzať z okolia. Ešte väčšiu spokojnosť cítim aj z toho, že počas prehliadky „kulturák“ omladol.

Piaty ročník Tajovského divadelných dní sa skončil – nech žije ten ďalší.

Maroš Krajčovič

DIVADELNÝ RAKÁRIK

mimoriadne vydanie dvojmesačníka Rakárik v Medzibrode 2007. Registrované na MKSR reg. č.

RP 175/2006. Vychádza s príspevkom Ministerstva školstva SR.

Šéfredaktor: Bc. Tomáš Pohorelec

Redakcia: Janka Kňazíková, Andrea Bellušová, Ján Debnár, Silvia Tešínska, Katarína Sálišová, Ing. Ivan Huťka

Grafické spracovanie: -zs-

Neprešlo jazykovou úpravou.

Sídlo redakcie je na obecnom úrade.

e-mail: rakarik@atlas.sk